

1. Načo sme na svete?

Na svete sme preto, aby sme milovali Boha a raz boli spasení v nebi.

2. Čo musíme robiť, aby sme Boha poznali a milovali, jemu slúžili a boli spasení?

Musíme veriť v Boha a skrze modlitbu a sviatosť konať dobro.

Kto verí, čo Boh zjavil, a robí, čo Boh prikazuje, má nádej na večný život v nebi.

3. Čo je Sväté Písmo?

Sväté Písmo je zbierka kníh, ktoré boli napísané z vnuknutia Svätého Ducha.

Sväté Písmo = Biblia = Božie slovo. Knihy Svätého Písma delíme na Starý a Nový zákon. Starý zákon obsahuje zjavenie, ktoré Boh dal ľuďom pred Ježišovým narodením. Nový zákon podáva to, čo nám Boh zjavil skrze Ježiša a jeho apoštolov.

4. Kde je nakrátko zhrnuté, čo máme veriť?

V Apoštolskom vyznaní viery, (vo *Verím v Boha*).

Verím v Boha, Otca všemohúceho,
Stvoriteľa neba i zeme,
i v Ježiša Krista, jeho jediného Syna, nášho Pána,
ktorý sa počal z Ducha Svätého,
narodil sa z Márie Panny,
trpel za vlády Poncia Piláta,
bol ukrižovaný, umrel a bol pochovaný.
Zostúpil k zosnulým,
tretieho dňa vstal z mŕtvych,
vystúpil na nebesia,
sedí po pravici Boha Otca všemohúceho.
Odtiaľ príde súdiť živých i mŕtvych.
Verím v Ducha Svätého,
v svätú Cirkev katolícku,
v spoločenstvo svätých,
v odpustenie hriechov,
vo vzkriesenie tela
a v život večný. Amen.

5. Kto je Boh?

Boh je Stvoriteľ, Pán celého sveta a náš nebesky Otec.

6. Koľko je osôb v jednom Bohu?

V jednom Bohu sú tri osoby: Otec, Syn a Svätý Duch. Tri božské osoby voláme Najsvätejšia Trojica.

7. Ako potrestal Pán Boh prvých rodičov za spáchaný hriech?

Potrestal ich tak, že, boli vyhnaní z raja, rozum sa im zatemnil a vôľa sa naklonila na zlé, začali trpieť i umierať a nemohli prísť do neba (stratili Božiu milosť).

8. Ako sa Boh zmiloval nad ľuďmi?

Tak, že im sľúbil i poslal Vykupiteľa, aby ich vykúpil od hriechu a spasil.

9. Kto je Ježiš Kristus?

Ježiš Kristus je druhá božská osoba, Boží Syn, ktorý sa pre nás stal človekom, aby nás vykúpil.

10. Prečo sa stal Boží Syn človekom?

Boží Syn sa stal človekom preto, aby nás slovom a príkladom učil a svojou smrťou a zmŕtvychvstaním vykúpil od hriechu.

11. Čo učil Pán Ježiš?

Pán Ježiš učil, čo máme veriť a robiť, aby sme prišli do neba.

12. Prečo trpel a zomrel Ježiš?

Ježiš trpel a zomrel preto, aby, nám boli odpustené hriechy my sme mohli prísť do neba.

Desatoro Božích prikázaní

1. Ja som Pán, tvoj Boh! Nebudeš mať okrem mňa iných bohov, ktorým by si sa klaňal.
2. Nevezmeš Božie meno nadarmo.
3. Pamätaj, že máš svätiť sviatočné dni.
4. Cti svojho otca a svoju matku.
5. Nezabiješ.
6. Nezosmilníš.
7. Nepokradneš.
8. Nebudeš krivo svedčiť proti svojmu blížnemu.
9. Nebudeš žiadostivo túžiť po manželke svojho blížneho.
10. Nebudeš túžiť po majetku svojho blížneho.

13. Čo prikazuje Boh v prvom prikázaní?

Boh v prvom prikázaní prikazuje, aby sme v neho verili, dúfali a klaňali sa mu.

Proti viere sa prehrešuje ten, kto zapiera svoju vieru, alebo o nej pochybuje. Proti nádeji sa prehrešuje ten, kto nedôveruje, že mu Boh odpustí a že mu pomôže, alebo kto sa opovážlivo spolieha na Božie milosrdenstvo.

14. Kto sa prehrešuje proti poklone, aká patrí Bohu?

Proti tejto poklone sa prevíňuje ten,

1. kto sa nemodlí,
2. kto si robí posmech alebo žarty zo svätých vecí,
3. kto sa dopúšťa svätokrádeže, povery alebo modloslužby.

Svätokrádeže sa dopúšťa ten, kto nehodne prijíma niektorú sviatosť alebo zneuctvuje Bohu zasvätené osoby, predmety a miesta.

Povery sa dopúšťa ten, kto nejakej veci pripisuje moc, akú jej Boh nedal.
(*Poverou je vykladať z karát, z ruky... pokladať za nešťastie číslo 13, piatok ...*)

Modloslužby sa dopúšťa ten, kto sa nejakému stvoreniu klania tak, ako Bohu.

15. Kto sa prehrešuje proti druhému Božiemu prikázaniu?

Proti druhému Božiemu prikázaniu sa prehrešuje ten kto uráža sväté Božie meno.
(*Pán Ježiš nás učil modliť sa: "Posväť sa meno tvoje."*)

16. Kto uráža sväté Božie meno?

Sväté Božie meno uráža,

1. kto ho ľahkomyselne a neúctivo vyslovuje,
2. kto sa rúha Bohu alebo preklína,
3. kto hriechne prisahá,
4. kto nedodrží svoj sľub.

17. Čo prikazuje Boh v treťom prikázaní?

Boh v treťom prikázaní prikazuje, aby sme svätili Pánov deň, t. j. nedeľu.

(V Starom zákone bola Pánovým dňom sobota. My kresťania svätíme nedeľu, lebo v nedeľu vstal Ježiš Kristus z mŕtvych a zoslal Svätého Ducha.)

18. Ako treba svätiť nedeľu?

Nedeľu treba svätiť tak, že sa nábožne zúčastníme na celej sv. omši a že nebude robiť práce, ktoré nie sú nevyhnutné.

(V nedeľu sa máme viac venovať čítaniu náboženských kníh a skutkom milosrdenstva.)

19. Čo prikazuje Boh vo štvrtom prikázaní?

Boh v ňom prikazuje, aby sme si ctíli, milovali a poslúchali rodičov.

Že si ctíme a milujeme rodičov, dokazujeme najmä tým že ich poslúchame, pomáhame im v núdzi a modlíme sa za nich.

(Úctou a láskou voči rodičom sme povinní stále. Poslušnosťou len zatiaľ, kým sa nestaneme dospelými.)

20. Koho máme ešte poslúchať okrem svojich rodičov?

Okrem svojich rodičov máme poslúchať aj cirkevných a svetských predstavených.

(Cirkevní predstavení sú: pápež, biskupi a kňazi. Svetskí predstavení sú: štátni predstavitelia, učitelia...)

Rodičov a predstavených nesmieme poslúchnuť vtedy, keď nám rozkazujú niečo hriešne, čo je proti Božej vôli.

(Sv. apoštol Peter hovorí: "Boha treba viac poslúchať ako ľudí." [Sk 5,29])

21. Kto hreší proti piatemu Božiemu prikázaniu?

Proti piatemu Božiemu prikázaniu hreší ten, kto blížnemu alebo sebe škodí na tele alebo na duši.

Blížnemu na tele škodí ten, kto mu zlým zaobchádzaním ničí zdravie alebo i život. Blížnemu na duši škodí ten, kto ho pohoršuje alebo zvádza na hriech.

„Ale pre toho, kto by pohoršil jedného z týchto maličkých, čo veria vo mňa, bolo by lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a ponorili ho do morskej hlbiny. Beda svetu pre pohoršenie! Pohoršenia síce musia prísť, ale beda človekovi, skrze ktorého pohoršenie prichádza!" (Mt 18,6-7). Druhého na hriech zvádza ten, kto vedie bezbožné alebo nemravné reči alebo ponúka také knihy a obrazy, kto dáva zlý príklad, kto radí hriešnu vec, kto inému k hriechu pomáha alebo jeho hriech chváli.

Proti svojmu vlastnému telu sa prehrešuje ten, ktosi bez vážnej potreby vystavuje svoje zdravie a život do nebezpečenstva, alebo kto si siaha na život.

(Zdravie a život vydáva do nebezpečenstva ten, kto je nemierny v jedení a v pití, kto je hnevливý alebo nemravný. Najväčší hriech proti sebe pácha ten, kto si siaha na život. To je hriech, ktorý sa už nedá napraviť.)

22. Kto hreší proti šiestemu Božiemu prikázaniu?

Proti šiestemu Božiemu prikázaniu hreší ten, kto vedome a dobrovoľne myslí na nečisté veci, kto o nich hovorí, na ne pozerá alebo ich robí.

(Svätý apoštol Pavol hovorí: "Nečistota nech sa ani len nespomenie medzi vami." Nečistými myšlienkami hreší ten, kto sa nimi vedome zaoberá a nachádza v nich radosť. Kto nechtiac vidí alebo počuje nečistú vec, ten nehreší. Na nečistotu zvádžajú skazení ľudia, neslušné obrazy, filmy, čítania, opilstvo a lenivosť.)

23. Kto hreší proti siedmemu Božiemu prikázaniu?

Proti siedmemu Božiemu prikázaniu hreší ten, kto blížneho okradne alebo ho inak poškodí na majetku.

(Kradne ten, kto potajomky berie cudzí majetok. Lúpeže sa dopúšťa ten, kto berie násilím. Úžerou hreší ten, kto pýta veľké úroky. Aj ten kradne, kto si nájdenú alebo ukradnutú vec ponechá, kto nechce vyplatiť dlžobu alebo nejakú požičanú vec vrátiť.)

24. Kto hreší proti ôsmemu Božiemu prikázaniu?

Proti ôsmemu Božiemu prikázaniu hreší ten, kto klame alebo poškodzuje česť blížnemu.

Blížnemu poškodzuje česť ten,

1. kto bez dostatočného dôvodu predpokladá zlo o druhom (podozrievanie),
2. kto blížneho ohovára alebo osočuje,
3. kto sa z blížneho posmieva, prezýva ho alebo ho potupuje.

26. Čo zakazuje Boh v posledných dvoch prikázaniach?

Boh v posledných dvoch prikázaniach zakazuje necudné a chamtivé žiadosti.

(Ľudia nie sú rovnako schopní, silní, usilovní ani šetrní, a preto ani ich majetok nie je rovnaký. Podľa Božej vôle si máme navzájom pomáhať, najmä chudobným a slabým. Všetci vo všetkom dôverujeme Bohu, statočnou prácou si zarábajme na každodenný chlieb a netúžme po cudzom majetku.)

27. Ako znie päť cirkevných prikázaní?

Päť cirkevných prikázaní znie:

1. Svätiteľ prikázané sviatky.
2. V nedeľu a v prikázaný sviatok zúčastniť sa na celej svätej omši.
3. Konať skutky kajúcnosti, každý piatok a Popolcovú stredú.
4. Aspoň raz v roku sa vyspovedať a prijať Oltárnu sviatosť.
5. Podporovať cirkevné ustanovizne.

28. Ako sa môžeme dopustiť hriechu?

Hriechu sa môžeme dopustiť:

1. myšlienkami a žiadosťami,
2. slovami,
3. skutkami, a
4. zanedbaním dobrého.

29. Kto pácha smrteľný hriech?

Smrteľný hriech pácha ten, kto vedome a dobrovoľne vo vážnej veci neposlúcha Božie prikázanie.

30. Akú škodu si spôsobujeme smrteľným hriechom?

Smrteľným hriechom strácame nádej na nebo a hrozia nám tresty.

31. Kto pácha všedný hriech?

Všedný hriech pácha ten, kto v malej veci alebo nie celkom vedome a dobrovoľne neposlúcha Božie prikázanie.

(Takéto hriechy voláme všednými, lebo sa ich pre svoju krehkosť denne dopúšťame. Tieto nás nezbavujú posväcujúcej milosti, a preto sa nám odpúšťajú aj mimo sviatosti pokánia ľútosťou, dobrými skutkami a trpezlivosťou v trápeniach.)

32. Ktoré sú hlavné hriechy?

Hlavné hriechy sú:

1. Pýcha.	5. Obžerstvo.
2. Lakomstvo.	6. Hnev.
3. Smilstvo.	7. Lenivosť
4. Závist.	

(Sedem hlavných hriechov nazývame hlavnými preto. lebo z nich pochádzajú iné hriechy ako zo svojich koreňov.)

33. Čo máme robiť v pokušení?

V pokušení sa modlíme a hneď od začiatku mu odporujeme, aj tak, že sa zaujmeme nejakou inou dobrou činnosťou.

Na hriech nás pokúša:

1. naša náklonnosť na zlé,
2. zlý duch,
3. zlí ľudia.

(Príklady: Kain. Eva. Boží synovia pred potopou sveta.

Pokúšenie nie je hriech. Hriechom sa stane iba vtedy, keď s ním súhlasíme.

Pán Boh dopúšťa pokušenie, aby sme si cvičili vôľu a mali zásluhy, keď ho premôžeme.)

34. Stačí iba vyhýbať sa hriechu?

To nestačí. Máme sa usilovať aj dobro konať, a tak sa stávať lepšími a dokonalejšími.

("Každý dobrý strom, rodí dobré ovocie, kým zlý strom rodí zlé ovocie. Každý strom, ktorý neprináša dobré ovocie, vytnú a hodia do ohňa.")

Pre nebo sú záslužné tie dobré skutky, ktoré konáme podľa Božej vôle v stave Božej milosti a s dobrým úmyslom.

Dobré skutky vykonané v ťažkom hriechu nie sú záslužné pre nebo. Nimi si zasluhujeme len časnú odmenu.)

35. Môžeme sa spasit' vlastnou silou?

Na spasenie potrebujeme Božiu milosť.

Posväcujúcu milosť sme dostali v krste a ostáva v duši človeka, kým nespácha smrteľný hriech.

36. Čo sú sviatosti?

Sviatosti sú viditeľné znaky, ktoré ustanovil Ježiš Kristus, aby nám udelil posväcujúcu milosť a rozličné pomáhajúce milosti.

37. Koľko sviatostí ustanovil Ježiš Kristus?

Ježiš Kristus ustanovil sedem sviatostí:

1. krst,
2. birmovanie,
3. Oltárnu sviatosť,
4. pokánie,
5. pomazanie chorých,
6. posvätenie kňazstva,
7. manželstvo.

38. Ktorými sviatosťami udeľuje Boh posväcujúcu milosť?

Tým, čo majú smrteľné hriechy, udeľuje Pán Boh posväcujúcu milosť sviatosťami krstu a pokánia.

Krst a pokánie voláme sviatosťami mŕtvych, lebo ich môžu prijať aj tí, čo žijú v smrteľnom hriechu a ich duša je akoby mŕtva (nemá v sebe Boží život).

39. Čo je krst?

Krst je prvá a najpotrebnejšia sviatosť, ktorá nás očisťuje od dedičného hriechu aj od všetkých ostatných hriechov, posväcuje nás a včleňuje do Cirkvi - do tajomného Kristovho tela.

41. Čo je Oltárna sviatosť?

Oltárna sviatosť je opravdivé telo Ježiša Krista pod spôsobom chleba a opravdivá krv Ježiša Krista pod spôsobom vína.

(Túto Sviatosť nazývame oltárnou preto, lebo sa vysluhuje na oltári.

Menujeme ju aj Najsvätejšou sviatosťou, lebo je tu prítomný sám Ježiš Kristus.

Spôsoby chleba a vína sú vonkajšie znaky: podoba, farba, chuť, vôňa atď.)

42. Kedy ustanovil Ježiš Kristus Oltárnu sviatosť?

Ježiš Kristus ustanovil Oltárnu sviatosť pri Poslednej večeri, v predvečer svojho umučenia.

43. Ako ustanovil Ježiš Kristus Oltárnu sviatosť?

Ježiš Kristus vzal chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával svojim učeníkom, hovoriac: "Vezmite a jedzte: toto je moje telo." Potom vzal kalich s vínom, vzdával vďaky a dal ho svojim učeníkom, hovoriac: "Pite z neho všetci: toto je moja krv. Toto robte na moju pamiatku."

44. Čo sa stalo, keď Ježiš Kristus povedal: "Toto je moje telo" a: "Toto je moja krv?"

Keď Ježiš Kristus povedal: "Toto je moje telo," chlieb sa premenil na jeho opravdivé telo. A keď povedal "Toto je moja krv," víno sa premenilo na jeho opravdivú krv.

45. Čo dal Ježiš apoštolom slovami: "Toto robte na moju pamiatku"?

Slovami: "Toto robte na moju pamiatku" dal apoštolom moc a príkaz premieňať chlieb a víno na jeho telo a krv.

46. Na koho prešla od apoštolov tá moc premieňať chlieb a víno na Ježišovo telo a krv?

Moc premieňať chlieb a víno na Ježišovo telo a krv dostali od apoštolov biskupi a od nich kňazi.

47. Kedy premieňajú biskupi a kňazi chlieb a víno na telo a krv Ježiša Krista?

Biskupi a kňazi premieňajú chlieb a víno na Ježišovo telo a krv vo svätej omši slovami: "Toto je moje telo" a: "Toto je moja krv."

(Ten tenký nekvasený biely chlieb, ktorý sa na slová kňaza premieňa, nazývame hostiou.

Časť svätej omše, v ktorej kňaz premieňa chlieb a víno, nazývame premenením (prepodstatnením). Po premenení kňaz pozdvihuje sväté telo a krv Pána Ježiša, aby sa mu veriaci klaňali - je to pozdvihovanie. Po premenení je už na oltári telo a krv Pána Ježiša, a keď vonkajší spôsob - podoba chleba a vína ostáva.)

48. Na čo ustanovil Ježiš Kristus Oltárnu sviatosť?

Ježiš Kristus ustanovil Oltárnu sviatosť na to, aby sme ho mohli denne prijímať, a tak čerpali z neho posilu.

49. Kto priniesol najväčšiu obeť?

Najväčšiu obeť priniesol Ježiš Kristus, keď na kríži obetoval seba samého za nás.

50. Kde sa sprítomňuje obeta kríža?

Obeta kríža sa sprítomňuje vo svätej omši.

51. Aký je rozdiel medzi obetou kríža a svätou omšou?

Medzi obetou kríža a svätou omšou je ten rozdiel, že na kríži sa Ježiš Kristus obetoval krvavým spôsobom a vo svätej omši sa obetuje nekrvavým.

52. Z koľkých častí sa skladá svätá omša?

Svätá omša sa skladá:

1. z bohoslužby slova (liturgie slova),
2. z bohoslužby obety (liturgie eucharistie).

(Boží Syn sa stal človekom, aby nás učil a vykúpil. V bohoslužbe slova sa oboznamujeme s jeho učením. V bohoslužbe obety sa sprítomňuje jeho obeta na kríži.

Bohoslužba obety má tri časti: obetovanie - príprava obetných darov, premenenie a prijímanie. Pán Ježiš obetoval chlieb a víno, premenil ho na sväté telo a krv a dal ich svojim učeníkom prijímať. Preto aj my pri obetovaní predkladáme s kňazom Bohu chlieb a víno.

Pri premenení kňaz Kristovými slovami premieňa chlieb a víno na Kristovo telo a krv a potom ich pozdvihuje - my sa pritom klaniame Ježišovi. Pri prijímaní požívame jeho sväté telo a krv. Ak nemôžeme skutočne, vzbudíme si aspoň túžbu po ňom. Po hlavných častiach svätej omše je záverečný obrad s požehnaním.)

53. Čo požívame pri svätom prijímaní?

Telo a krv Ježiša Krista.

(Pán Ježiš povedal: "Moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj."

Veriaci obvykle prijímajú Oltárnu sviatosť iba pod spôsobom chleba. V ňom je prítomný celý Ježiš, teda aj jeho krv. Len výnimočne prijímajú pod oboma spôsobmi.)

54. Ktorými slovami rozkázal Ježiš Kristus požívať svoje telo?

Ježiš Kristus rozkázal požívať svoje telo týmito slovami: "Veru, veru, hovorím vám: Ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe život" (Jn6,53).

55. Aké milosti nám udeľuje sväté prijímanie?

Sväté prijímanie nás zjednocuje s Ježišom Kristom, a preto:

1. v nás rozmnožuje posväcujúcu milosť,
2. oslabuje našu náchylnosť na zlé a dáva silu na dobré,
3. očisťuje nás od všedných a chráni pred ťažkými hriechmi.

56. Býva každý, kto prijíma účastný týchto milostí?

Milosti svätého prijímania získavame iba vtedy, ak nemáme ťažký hriech.

(Kto sa opováži prijímať nehodne, čiže vedome v ťažkom hriechu, pácha svätokrádež. Svätokrádežným prijímaním sa človek podobá Judášovi, ktorý sa tváril ako Ježišov priateľ, a pritom ho zrádza. Keď prijímame Pána Ježiša vo všedných hriechoch, ktoré sme neľutovali, nedopúšťame sa svätokrádeže, ale milosti získavame v menšej miere.)

57. Ako sa máme pripraviť na sväté prijímanie?

Na sväté prijímanie sa pripravujeme duchovne i telesne.

Duchovne sa pripravujeme na sväté prijímanie takto:

1. ak máme smrteľný hriech, prijmeme sviatosť pokánia,
2. všedné hriechy aspoň oľutujeme,
3. pomodlíme sa prípravné modlitby.

(V prípravnej modlitbe vzbudíme v sebe vieru, nádej a lásku, ľútosť a silné predsavzatie, poníženosť a túžbu po Oltárnej sviatosti - dobrý úmysel)

Telesne sa na sväté prijímanie pripravujeme tak, že hodinu pred prijímaním nič nejeme a okrem vody a lieku nič nepijeme.

(Pôst pred svätým prijímaním nazývame eucharistickým pôstom.

K telesnej príprave patrí aj slušné oblečenie.

Keď kňaz pozdvihne pred svätým prijímaním Oltárnu sviatosť, máme kľačať a úprimne povedať: "Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu, ale povedz iba slovo a duša mi ozdravie."

Keď nám kňaz podáva Oltárnu sviatosť a povie: "Telo Kristovo," odpovedáme: "Amen." Otvoríme ústa, jazyk priložíme na spodnú peru, s najväčšou úctou prijmeme svätú hostiu a čím prv ju požijeme.)

58. Čo máme robiť po svätom prijímaní?

V modlitbe sa poďakovať Ježišovi.

(Na sväté prijímanie môžeme ísť v ten istý deň aj druhý raz, ak sa zúčastníme na celej svätej omši.

Pred Oltárnou sviatosťou sa máme pokloniť pokľaknutím. V bohostánku je Pán Ježiš prítomný pod spôsobom chleba. Na jeho prítomnosť nás upozorňuje malé svetielko (večné svetlo). Keď kňaz svätú hostiu láme alebo delí, láme sa iba vonkajší spôsob chleba, telo Pána Ježiša sa nedelí, lebo ono je prítomné v každej čiastke hostie celé.)

59. Čo je sviatosť pokánia?

Sviatosť pokánia je sviatosť, v ktorej kňaz na mieste Boha odpúšťa hriechy spáchané po krste.

60. Kedy ustanovil Ježiš Kristus sviatosť pokánia?

Sviatosť pokánia ustanovil Ježiš Kristus po svojom zmŕtvychvstaní, keď povedal apoštolom: "Prijmite Ducha Svätého. Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané" (Jn 20, 22-23).

(Moc a právo odpúšťať alebo zadržať hriechy prešla od apoštolov na ich nástupcov, biskupov. Biskupi ju dávajú kňazom.)

61. Čo dosiahneme, keď prijmeme sviatosť pokánia?

Keď prijmeme sviatosť pokánia, dosiahneme:

1. odpustenie hriechov,
2. odpustenie večného trestu,
3. odpustenie časti časných trestov,
4. posväcujúcu milosť alebo jej rozmnoženie, a
5. pomáhajúcu milosť.

62. Čo musíme splniť, aby sme vo sviatosti pokánia získali odpustenie hriechov?

Aby sme vo sviatosti pokánia získali odpustenie hriechov, musíme:

1. spytovať si svedomie,
  2. oľutovať svoje hriechy,
  3. mať silné predsavzatie - rozhodnú vôľu chrániť sa hriechu,
  4. vyspovedať sa,
  5. zadosťučiniť za svoje hriechy (vykonať pokutu) a zo všetkých síl sa usilovať zmeniť na lepšie.
- (Sviatosť pokánia má 5 častí.)*

63. Čo je svedomie?

Svedomie je vnútorný hlas, ktorý nám hovorí, či zamýšľaný alebo vykonaný skutok je dobrý alebo zlý. *(vedomie je Boží hlas v nás. Neslobodno ho v sebe zahlušovať.*

Často si ho sputujeme, aby sa nám ozývalo pred hriechom, pri ňom a po ňom.)

64. Čo znamená spytovať si svedomie?

Spytovať si svedomie znamená rozmýšľať, aké hriechy sme spáchali.

65. Ako si máme spytovať svedomie?

Svedomie si spytujeme tak, že sa rozpomätávame, kedy a ako sme sa naposledy spovedali a či sme vykonali pokánie. Potom si prejdeme Božie i cirkevné prikázania a pýtame sa, či sme jednotlivé príkazy zachovali alebo porušili myšlienkami, slovami, skutkami alebo zanedbaním dobrého.

(Pri ťažkých hriechoch treba zistiť aj ich počet (aspoň približne).

Treba vziať do úvahy aj okolnosti, ktoré majú vplyv na veľkosť hriechu.

Spytovanie svedomia bude presnejšie, keď si ho budeme konať každý večer a častejšie sa spovedať.)

66. Čo je ľútosť?

Ľútosť je bolesť duše nad spáchanými hriechmi.

(Ľútosť je najdôležitejšia časť sviatosti pokánia. Bez ľútosti nám Boh hriechy neodpustí.)

67. Ktoré hriechy musíme rozhodne oľutovať?

Rozhodne musíme oľutovať všetky smrteľné hriechy.

(Kto sa necíti v ťažkých hriechoch, nech oľutuje aspoň jeden všedný hriech.

Pri sviatosti pokánia treba si vzbudiť ľútosť pred kňazským rozhršením.)

68. Akou ľútosťou môžeme získať odpustenie hriechov vo sviatosti pokánia?

Vo sviatosti pokánia môžeme získať odpustenie hriechov iba nadprirodzenou, dokonalou alebo menej dokonalou ľútosťou.

(Keď ľutujeme len preto, že sme hriechmi utrpeli hanbu pred ľuďmi, škodu na zdraví alebo majetku, alebo že sme si zaslúžili len ľudské tresty, naša ľútosť pochádza iba z prirodzených pohnútok a na odpustenie hriechov nestačí. Na odpustenie hriechov musí byť ľútosť z nadprirodzených pohnútok: z lásky k Bohu, alebo aspoň zo strachu pred Bohom.)

69. Kedy je ľútosť menej dokonalá?

Ľútosť je menej dokonalá vtedy, keď ľutujeme preto, lebo sa bojíme Božieho trestu.

Kedy je ľútosť dokonalá?

Ľútosť je dokonalá vtedy, keď ľutujeme preto, že sme spáchanými hriechmi urazili Boha a jeho Cirkev (ľútosť z lásky k Bohu).

(A túto ľútosť si nám treba často vzbudzovať, najmä keď sme v ťažkom hriechu a nemáme hneď možnosť prísť k sviatosti pokánia. Pri najbližšej spovedi však treba všetky tieto hriechy vyznať. Aby sme boli schopní vzbudiť v sebe opravdivú ľútosť, prosíme o pomoc Svätého Ducha, rozjímajme o utrpení Pána Ježiša a o našej nevďačnosti voči nemu, o hrôze nášho hriechu, o treste, ktorý nás zaň čaká v pekle alebo v očistci. K ľútosťi máme pripojiť nádej, že nám Boh odpustí a vzbudiť si silné predsavzatie.)

71. Čo je silné predsavzatie?

Predsavzatie je pevné a úprimné rozhodnutie, že sa v budúcnosti chceme chrániť hriechu.

72. Čo si zaumieňujeme, keď si vzbudzujeme silné predsavzatie?

Keď si vzbudzujeme silné predsavzatie, umieňujeme si:

1. že už nijaký, ale aspoň smrteľný hriech nespáchame,
2. že sa budeme chrániť príležitosti na hriech,
3. že zavinenú škodu, nakoľko sa dá, nahradíme.

(Keď niekto nechce zanechať hriech alebo najbližšiu príležitosť na hriech alebo nechce spôsobenú škodu nahradiť, nemá ozajstnú ľútosť, a preto mu Pán Boh hriechy neodpustí. Kto sa hnevá so svojim bližným a nechce mu odpustiť, nemôže prijať sviatosť pokánia.)

73. Čo robíme, keď sa spovedáme?

Keď sa spovedáme, skrušené vyznávame svoje hriechy kňazovi, aby sme od neho dostali rozhršenie.

74. Z čoho sa máme úplne vyspovedať?

Úplne sa máme vyspovedať zo svojich smrteľných hriechov, na ktoré sa pamätáme, a musíme povedať aj počet, koľko ráz sme ich spáchali.

(Zo všedných hriechov nie sme povinní vyznávať sa. Ale je to osožné najmä vtedy, keď nevieme, či náš hriech nebol už smrteľný.)

Keď nevieme určiť presný počet ťažkých hriechov, povieme aspoň približný.

Musíme vyznať aj okolnosti, ktoré menia povahu hriechu. Vedľajšie okolnosti netreba spomínať. Meno spoluvinníka treba zamlčať.)

75. Kedy sa spovedáme úprimne?

Úprimne sa spovedáme vtedy, keď na seba žalujeme tak, ako nás obviňuje svedomie.

(Aby spoveď bola zreteľná, treba hriechy nazvať pravými menami, a nie iba všeobecne, ako napr. zhrešil som proti desiatim Božím prikázaniam, alebo zle som konal, alebo nemiloval som Boha. Pri sviatosti pokánia sa vyznávame bez strachu a úprimne. Kňaz je viazaný spovedným tajomstvom. Nesmie vyzradiť, čo počul v spovedi, ani keby mal život položiť.)

Príklad: Sv. Ján Nepomucký.

Keď niekto počuje spoveď druhého, je povinný o tom mlčať.)

76. Čo máme robiť, ak sme zabudli vážnu vec povedať?

Ak sme zabudli v spovedi vyznať niečo vážne, musíme to povedať pri najbližšej spovedi.

77. Čo máme robiť, ak sme v spovedi zatajili smrteľný hriech?

Ak sme v spovedi zatajili smrteľný hriech, musíme to pri najbližšej spovedi vyznať a zopakovať celú neplatnú spoveď.

(Kto schválne zamlčal smrteľný hriech, spáchal svätokrádež. Jeho spoveď bola neplatná a hriešna.)

78. Ako nazývame spoveď, v ktorej opakujeme viac spovedí?

Spoveď, v ktorej opakujeme viac spovedí, nazývame generálnou.

(Nazačiatku generálnej spovede povieme kňazovi prečo ju konáme.)

Kto sa spovedal neplatne, musí povedať aj to, koľkokrát sa neplatne spovedal a prijímal Eucharistiu svätokrádežne. Potom sa vyznáme z hriechov od poslednej spovede a nakoniec zopakujeme predošlé.)

79. Ako sa spovedáme?

Svätú spoveď začneme tak, že sa prežehnáme, povieme, kedy sme sa posledný raz spovedali, a potom vyznáme svoje hriechy.

Po nich nám kňaz môže dať poučenie, radu alebo napomenutie a uloží nám zadosťučinenie (pokutu).

Po našej ľútosti nám dáva rozhrešenie. Kajúcnik sa pri ňom prežehná a na konci povie: "Amen."

Po rozhrešení sa spolu s kňazom krátko poďakuje.

(Po svätej spovedi máme ďakovať Bohu, že nám odpustil hriechy, čím prv vykonať zadosťučinenie, ktoré nám uložil kňaz, a nastúpiť cestu pokánia splňaním svojho predsavzatia.)

80. Čo je zadosťučinenie?

Takzvané zadosťučinenie je vykonanie toho, čo nám kňaz pri spovedi uložil za spáchané hriechy.

81. Prečo nám kňaz ukladá po spovedi určité úkony?

Preto, aby nám Boh odpustil aspoň časť časných trestov a aby nám to pomáhalo polepšiť sa.

(Ak by nám kňaz uložil niečo, čo nemôžeme vykonať, treba ho požiadať o iné zadosťučinenie. Keď niekto nevykoná zadosťučinenie, ale mal pri rozhrešení v úmysle tak urobiť, spoveď je platná, ale kajúcnik sa dopúšťa hriechu a zbavuje mnohých Božích milostí.)

Vedieť naspamäť ľútosť, modlitby Otče náš, Zdravas Mária a Sláva Otcu...

To čo je v zátvorkách, rodičia deťom vysvetlia, deti sa to neučia!